

crnoslovije

ЛИБРАРИОН

SA PONOSOM PREDSTAVLJA:

crnostvotje

horror fanzin, prvi broj, 2021

Novi Sad / Subotica, 2021

Impressum:

Crnoslovlje : horror fanzin, #1, 2021

Uredništvo: Yog, Milan Kovačević, Daniel Tikvicki

Izdavač/štampa: Либрарион, samizdat

Korice/ilustracija: Andrei Strachov (Strachovart)

Tiraž: 100+

Novi Sad/Subotica

Dobrodošli...

...u vašim rukama se nalazi prvi broj (pretežno) horor fanzina Crnoslovlje.

Iako horor odavno obitava u mejnstrimu, puni bioskope i plasira se u liste top 10 bestselera, njegovi koreni jesu u andergraundu, od strašnih seoskih priča do knjižica koje su se delile ispod stola i u inat vlastima, crkvi i dominantnoj kulturi. Poput pankaa ili metala – to što Green Day prima prestižne nagrade, ne znači da duh GG Allina nije živ u zadimljenim i sakrivenim klubovima koji podržavaju scenu, ili to što o 'Metallica' pišu u tinejdž časopisima, ne znači da nema mesta za fanzine koji pišu o lokalcima. Na kraju krajeva i sam andergraund je razlog pokretanja ovog zina – od nas iz podzemlja za vas iz podzemlja. Želimo da okupimo mlade autore, kako priča tako i stripa, da pričamo sa ljudima koji čine ovu scenu i imaju šta da kažu i da se usput dobro zabavljamo sklapajući ovo za sve nas.

Ideja oko fanzina je rođena kada je jedan od urednika objavio svoju priču 'Poslednje reči pisca' u ovom obliku, a drugi urednik došao do iste, dok je treći omogućio njeno rođenje. Ono što me je zaintrigiralo, sem same hrabrosti da se upusti u vode samizdata, je što sigurno preko 15 godina nisam naleteo na pravi horor fanzin iz ovog dela sveta. Ne zaboravljam na Znak Sagite ili Emitter, ali oni su daleko od ovog formata, daleko ozbiljnija priča, ovde mislim na entuzijaste koji o svom trošku, bez štamparije, profesionalnih urednika i lektora, rade ono što vole, zato što vole. Dogovor je bio lak i brz, posle diskusije o priči, Milan i ja smo utvrdili da nama, a verovatno još nekom, nedostaje jedna ekskurzija u DIY predele. Svakako preporučujem da se dokopate pomenutog dela 'Poslednje reči pisca'.

Ovaj prvi broj je sastavljen od naših radova i radova ljudi bliskih nama, ali to nikako nije utvrđen model. Pišete, crtate, bavite se trash filmom, javite se. Nešto ćemo objaviti, nešto prokomentarisati, ali sve ispoštovati; ne sa tačke kakvog umišljenog autoriteta, već sa pozicije jednakih.

Ali, sve ovo sa strane, u vašim rukama se nalazi prvi broj Crnoslovlja, jer smo mi želeli da u rukama imamo prvi broj Crnoslovlja, a sve preko toga je dobrodošli bonus.

Ovaj put – fantastična naslovnica, tri kratke priče, recenzija i intervju. Sledeći put, nadamo se više, verujemo i bolje.

Yog, 1/3 urednika

Vog: Od pacova sabaot

Za ovih petnaest godina, kafana 'Sandokan' je ostala potpuno ista, zarobljena u prošlosti, jednako lošoj kao i sadašnjost. Prljava i jeftina, sa nazivom odavno izbledelim na ispucalnoj drvenoj tabli iznad muzgavog izloga. Čak su i stolnjaci bili i dalje crveno-belo karirani, samo je bela vremenom postala žuta. Jedino je matori Muta, vlasnik, otišao Bogu na istinu pre nekih pet godina, pa je birtiju preuzeo Zehra, njegov sin, koji je tu radio od malena. Sada je bio muškarac u najboljim godinama, krupan i glasan, sa velikim crnim brkovima na koje je bio ponosan. Cigani ovde, kao ni bilo gde drugo, nisu ni živeli dobro niti su se nadali boljem, pa je tom logikom i Zehra išao. U kafanu je ulagao tek toliko da se ne sruši, bilo mu je dovoljno da uvek ima piva, rakije i kafe, kao, uostalom, i njegovim mušterijama. Uvek su tu bili isti, tražili su spas u jeftinoj brlji sve dok ih ne bi udavila ali, mada su mu mušterije umirale, kako od teškog rada, što od teške robije, tako i od ciroze, u 'Sandokanu' je uvek bilo raje, jer je uvek bilo omladine koja bi u početku dolazila samo pred izlazak 'na po jednu', a sa godinama bi postajali redovni posetioци.

'Sandokan' je jedan od centara u Malom Bedemu, ciganskom naselju na obodu Kikinde. Bila je tu jedna radnja, pri samom kraju, gde su se ciganske kuće naslanjale na one siromašne, ali 'bele'. Tu bi, posle napornog rada, dolazili na po pivo pre povratka porodicama. Mali trg, kvadratnog oblika, sa klupama i pokojim drvetom, u samom središtu Malog Bedema, bio je mesto za okupljanje trudnica, mladih i onih malo starijih majki i starica prožetih beskrajnom mudrošću koju, pak, nisu iskoristile u svom slučaju. I na samom kraju naselja, za one kojima očaj i nemaština pulsiraju venama, između dve omanje kuće, nalazio se 'Sandokan', nekada takođe kuća za život, dok je Muta nije pretvorio u birtiju.

U Malom Bedemu, uvek je bilo dečje graje. Naselje se nije širilo, sem sa jedne strane, dalje od Kikinde, ka poljima. Kontracepcija nije bila popularan pojam, a nezaposlenost ostavlja i previše vremena mladima na raspolaganje. Cucle su se delile između braće, a devojčice su iz matorskih uskakale u svadbarske haljine. Na obodu, nicale su drvene i kartonske šupe, sve dok se ne bi skupilo dovoljno šuta da se izgradi kakva nestabilna kuća, čisto za početak. Najčešće, to bi bila i kuća za ceo život, koja bi se samo ojačavala. Svaka nova građevina bila je dodatni problem za gradsku opštinu, koja bi se setila svojih obespravljenih građana samo pred izbore. Svaka nova građevina u sebi je nosila nove poštovaocе 'Sandokana'.

Ali ja sam uspeo da pobegnem iz te priče. Nisam više znao nijednog od mladića ispred radnje, koji su polako pili svoja hladna piva, dok su im kolica sa starim metalom ili PET ambalažom poput automobila bila parkirana jedna do drugih. Nisam poznao ni jednu od tih prelepih cigančica na trgu, čije su tamne areole bebe halpljivo sisale. Nisam video grudi, evo već petnaest godina, i pogledah te čvrste dojke i u duši su mi izazvale požudu, ali tamo dole, ništa. Možda bi i ud odreagovao, kada bih ga *imao*. Sakrih pogled, dok je jedna, nije imala više od šesnaest, sklanjala svoju nabreklu bradavicu ispod ogrtača. Nastavio sam dole, ka unutrašnjosti naselja. Neću poznavati nikoga ni u kafani, ali baš bih popio jednu rakiju.

Prošao sam i pored svoje kuće. Bivše kuće. Neko derište se dralo jer ga je ofucana mačka, kojoj je pre toga vukao rep, prebila najnežnije što je mogla, ne izbacujući kandže. Zastao sam na sekund, pogledao dete, koje je uzvratilo pogled i stalo na sekund sa grcanjem, pa udarilo u još jači plač kada je shvatilo da ja nisam rešenje već zaboravljenog problema, te sam nastavio svojim putem dublje u naselje.

Bilo je drugačije, ali isto. Drugačije je jedino to što ovo više nije moj kraj, ne poznajem ga, a isti je. Ne pozna ni on mene, a isti sam. Doduše, malo ružniji, ali na kraju, ipak ja i ipak on. Isti, jer su se iste nijanse mirisa kivanja ručkova mešale i osvajale ulice, ne ostavljajući ni jedne nozdrve neopržene. Ovde paprikaš, tamo sarma, zagorela zaprška i podgrejani gulaš, mešali su se u mirisni izrod, koji je u talasima polivao sveže opran i raširen veš. Dečja igra i cika trajali su od jutra pa do devet uveče tada, a verujem do u minut, i sada. Cigančice su i dalje kose ukrašavale krpicama i mašnicama, mada su momci želeli samo ono ispod bluza i majica, a dečaci su i dalje mislili da su pobedili svet ako što pre propuše, onako šeretski, naslonjeni uza zid i uz dve litre koka-kole koju bi cepali satima. Nasmehio sam se. Upijao sam nove slike, toliko slične umalo zaboravljenim sećanjima. Priznajem, nostalgija me je pobedila. Sve što sam mogao propustiti, propustio sam i osećaj da je život ovde, u Malom Bedemu, sa svim svojim manama, bolji nego život koji ja imam, potpuno me je ispunio.

Otvorio sam vrata smrdljive kafane. Dim loših cigareta-zavijača pobegao je van, gust kao da je sveže izašao iz odžaka lokomotive, lelujavao je ulicom tražeći put ka nebu.

"Dan...!", promrmljao sam pozdrav i seo za šank. Naručio sam lozu, ostavio novine i matori mobilni čiji broj niko nikad nije okrenuo, i otišao u kupatilo. Ve-ce se sastojao od zajedničke prostorije sa umivaonikom, prljavim peškirom za ruke i zamašćenim ogledalom.

Na levo, bila su vrata na kojima je pisalo 'muški', a ispod dočrtan karikirani, preveliki, izlomljeni penis, a na desnim vratima 'ženski' sa dočrtanim sisama, i porukom iznad 'ovde nema'.

Gledao sam svoj odraz. Nosio sam kapuljaču, pa me ni stanovnici Malog Bedema, ni gosti 'Sandokana', grupica mladih momaka i devojaka na drugom kraju kafane, nisu dobro videli. Nisam se pošteno pogledao već nekoliko dana, koliko sam lutao ulicama Požarevca, razmišljajući šta dalje da radim, sad kad sam izašao. Toliko godina, pa da sam kod kuće sedeo, vreme bi me pregazilo, a ne među onim hladnim betonskim zidovima. Petnaest godina, a do poslednjeg dana nisam verovao da ću izaći, bar ne živ. Ljudi su sebi poklopcem od konzerve sekli vrat i vene, vešali se jastučnicama i krali viljuške da bi se preko štekera spržili. Napipao sam obraz. Dve linije, loše ušivene, sada su bile samo duboki ožiljci. Koža se malo povukla, pa mi je otkrivala desni. Obraz mi je bio u fronclama, kao venecijaner, pokidan, a onaj kasapin od doktora je to, po njegovim rečima, spojio najbolje što je mogao. I osećam u ožiljku i tu, ispod zuba, svaku promenu vremena, svaku predstojeću kišu i vetar, boli, mamicu mu... boli, ali ne kao ovaj na drugoj strani lica. Taj ne osećam, ali kada pogledam to slepo staklo umesto oka, zaboli, ali negde unutra. Zaboli, onako muški, ciganski, kao kad se uz 'Čaje Šukarije' setiš one koja tebe nije ni pogledala, pa u bolu razbijaš čašu uz Esmu Redžepovu. Tako mene boli to prazno oko, kao izgubljena ljubav, teško i duboko. Navlačim kapuljaču ovom kljastom rukom, pa se vraćam rakiji. Dok izlazim iz ve-cea, vidim da me grupica mladih zagleda, ali daleko sam da bi me videli, pa verovatno pričaju o 'neznancu-meni', a ne o 'bogalju-meni'.

Zduvah lozu, pa naručih još jednu. Pa još jednu. A Zehra me zagleda, pa mu sve neprijatno.

'Kaži Zehra, tako ti matere, šta ti nije jasno?'

'Ti... mene znaš?'

'Znam te dok si sline vukao po kavani. Al' nije me dugo bilo. Nego, poznavao sam ti oca, družili smo se. Ah, koliko se on družio sa nama klincima, više nas trpeo no što se družio, al' bio ti je dobar čale.'

Zehra je pružio ruku u mom pravcu.

'Pa da se iznova upoznamo, ako sam bijo mali, nes'ćam se.'

Pružio sam mu desnu, onu sa svim prstima ali izgrizenu, tankih prstiju i punu ožiljaka. Pogledao je, pa se ohrabrio i prihvatio je u stisak.

'Zehra, al' znadeš.'

'Znam. Munib, nekad davno za drugare Joco. Al' davno, nek' bude Munib.'

'Kako Joco od Muniba, ćaće ti?', nasmeja se Zehra.

'Joco od Jovanović, prezimena.'

'Munib Jovanović?', pogledao me je iznenađeno.

'Eh, znaš li ti kako je ovde bilo pre ratova, u staroj Jugi. Ma ko je gled'o jel' crkva il' džamija, ma krst i polumesec jednako ne važe da se 'aljina zadigne. Pa po ocu prezime, a matera me imenovala, 'bem je u izbor.'

'Hahaha, o Alaha ti, aj' deder popij još jednu.', taman je krenuo da sipa lozu, ali se zaustavio.

'Nego, slušaj, ima nas ovde svakaki', i od Boga, i od nesreće nakaznih, ali ti...'

'Ja? Ha, ja sam ti od pacova sakat.'

'Imam viski, po'o boce Džeka, ja ti sipam na moj račun, a ti mi pričaj šta se zbilo. Dogovor?'

'Donekle. Zajebi ti taj viski, to toči pederima iz Galadske ako ti ikad 'vamo zalutaju, meni ti sipaj lozu, a na tvoj račun. A ja za tebe imam priču, evo već petnajes' godina neispričanu.'

Zehra nije hteo da se zajebava sa rakijskom čašicom, pa izvuče on onu od nula-dva, za kokte i sokiće, pa je natoči do četvrt. Trgoh lozu kao da je voda, pa tapnuh prstom bez nokta po obodu čaše. Sipao je bistri otrov još jednom.

'Odrast'o sam ovde, nekoliko ulica od ove birtije. Radio sam, i to ne ove gluposti što nam omladina sada radi, ne, ja sam šljakao oko kola već sa deset.

Mog'o sam da probudim iz mrtvih bilo koju krtiju, da živnem svaku šklopociju, i ćalac i ja smo pošteno radili i pošteno zarađivali. Ne k'o Srbi i Madžari, al' za Cigane, dobro. I im'o sam drugare, sve junak do junaka, bili smo, tu sa petnajes', najjači u kraju. I sve su nas curice gledale. A vidiš, zadesi se, kad imaš dobru i burnu mladost, da se saćeka. Što bi' se ženio mlad sa jednom, kad su me sve htele. Pa sam ja već uš'o u dvadesetu kad sam našao onu, kako se kaže, onu pravu. I od svih tih drugara, od ekipe što bi rekli, imao sam trojicu najdražih. Jedan mi je bio kum, drugi njoj, a treći će biti detetu kad dođe, tako smo pričali. Moraš znati, sve smo radili zajedno i opravljali kola i krali i 'pijali se i tukli. Drugarice smo salećali, drugarice i pooženili, pa se ni one nisu brinule za nas kad bi' dole, u grad otišli. Jedna velika porodica, razumeš me? Polako su počela i deca, al' ja nisam žurio. Uvek je bilo nećega. Kuću krećiti, krov ojaćati, pa dovući kakav kauč, pa crk'o televizor. A gledao sam moje stare, a i druge po kraju pazio. I snalazili su se oni, al' ja sam hteo detetu više. Pa sam čekao. Al', desi se, jebi ga. I blizu tridesete, moja zatrudni, a svi oko nas srećni k'o i mi sami. Otišli da se napijemo, ma kak'i napijemo, da se pokidamo, razumeš. I prvo ovde, kod tvog babe, pa onda dole. A znaš kako je, kad mi izađemo, uvek nekom tatinom sinu smetaju 'cigajneri'. Al' uglavnom pićkice ćute. Ovaj nije. Moje slavlje, a doš'o da sere, preti. Kaže usmrđeli smo 'Mikinicu', tad je još to bila diskoteka a ne zgrada. I izbi tuća. A ja pijan, ležim i smejem se. Izašli smo ispred, mene nosili, pa se lepo pobismo mi sa njim i njegovim društvom. Brzo su se svi razbežali, ostao ja, onako p'jan uza zid i taj dećko, leži, a vrat mu nekako duži, i glava k'o da gleda sebi iza leđa.'

Otpih lozu, a Zehra bez reći dospe novu. Ništa nije rekao, ali njegova otvorena usta su pokazivala ono što mu uši nisu mogle. Dalje kazuj, nemo mi je govorio.

'Eh, buraz moj, onda farsa. Tukli me i tukli, pa dok su jedni odmarali, tukli me drugi. Cela pandurska stanica Kikinde, sve te kurve i govnnari, izređali su se po mojim leđima, k'o po pijanoj kurvi. Čudi me kako nisam od pendreka umro. Al', Munib njima ni zdravo. Ma ni zucn'o nisam. Pa ja sam s'tim ljudima, sa tom mojom braćom, kuće sam izid'o i kola smo prva zajedno vozili i devojke ljubili i sve smo prošli k'o jedan, sve račune zajedno popili i platili. I ako treba, moja leđa za njih, a narod će pozlatiti. A taj dećko, jebi ga, ćalac mu neki advokat bio, ili tako nešto. I znali su svi, bilo sve-doka i dokaza, da ga ja nisam tuk'o, ali ja nisam ni govorio, i eto, najeb'o. Dobio tri'jest za teško ubistvo, al' se uključila neka organizacija za zaštitu prava Roma, pa sve ponovo, pa ispade da nije teško ubistvo nego neko drugo, na mah ili nehat, ne sećam se više, pa spustili na dvajest. A zbog ovog...', pokazao sam na oko, obraz i na šake, jednu u ožiljcima, drugu bez dva prsta, '... izašao sam za petnajes!'

'Zajeban je zatvor, al' retko koji zajeban ko Zabela. To je pakao.', ostalo sam oćutao.

'Moraš se držati svojih, razumeš. Ciga sa cigom, balija sa balijom, a ni Hrvat nije Hrvat no ustaša. A Crnogorci i Srbi i pomalo Makedonci, oni su zajedno svi. Ne diraju nas. Bude politike, pa udave nekog Šiptara. Pa je bilo da je neki klinac izboo drugog klinca, zbog neke vutre, a izbodeni bio Srbin, drugi bio Cigan i onda su nas tukli nedeljama. Al' pojavi se onda neki pedofil, e njih... njima se goste. Seku mu prste, žiletom po glaviću, prže cigarama, guraju grane u prkno, a ako kaže ili prijavi, obećavaju, biće još gore, sve dok se jada sama ne obes. Ja sa Srbima, niti sa bilo kim drugim nisam imao problema, ja sam se zakaćio sa nekim Ciganom, tvrdio je da je rođa Šabana Bajramovića i šurak Džeja i da je zbog toga glavni Cigan, al' se kaćio sa svima, pravio neprijatelje sa svih strana, svaćao se zbog kesice lepka. Ja mu rek'o šta mislim, a on poče' da se dere na mene, a takve kao on, ja samo glavom u glavu i ćao. Pade on k'o kruška i ja odem iz njegove ćelije. Kad ono, sat kasnije, evo stražara, odraše me od batina. Šta bi – pa kad sam ga onesvestio i otišao, neko je iskoristio priliku i skršio mu kićmu i ovaj 'kralj cigana' ostade nepokretan. A on je, jelte, poslednjeg mene video.'

Zehra opsova, kao da je upravo prisustvovao opisanom dogaćaju.

'Pa jebem mu mater Munibe, ti samo u govna gaziš, pu!'

'Jest' vala. A ovde ćak nisam ni znao ko mi je smestio. I tako oni mene lepo u podrumsku samicu, pa klopa jednom dnevno, a izlazak samo na sat vremena. Gornje samice su za one sa kintom, one dole za nas sirote. I u to vreme, bejahu neke silne kiše, obilne, k'o biblijske. Izli se i Dunav gore, a sa strane i Velika Morava i Mlava. Narasle i podzemne vode, bunari i septićeke. Ma i Beograd bio pod vodom, a ne Požarevac. A ja spavao i nešto me probudi. Navrli pacovi iz tunela i rupa, pa sve preko nas. Vrištim ja, vrište i još dvojica mojih sapatnika. Vanredno stanje, mi nigde upisani, van knjiga kaźnjeni. A pacovi gladni.'

Trgnuo sam lozu, a ona pravac u glavu.

'Dva dana su prošla dok se neko nije setio nas. Sve ćuvarске jedinice, sem puko potrebnih i svi zatvorenici blaže osućeni su pomagali vojsci. Lako zaboraviti na Muniba. Jedan, onaj u najdaljoj i najnižoj samici se udavio, drugog lekari nisu spas'li od ujeda i zaraza. Mene skrpile, pa mi za tegobe skratili kaznu. Al' da ćutim.

Dugo sam bio u zatvorskoj bolnici, a kad sam izašao, više me nisu pendrekom. Poviknuli bi, davali bi mi da ribam klozete, al' me nisu tukli. Jebi ga.'

'A... šta ti se dešavalo ta dva dana?'

'Rekoh ti. Pacovi. Izgladneli i poludeli od vode, pa izašli. Ne plaše se te žgadije ljudi, veruj mi. Borio sam se kol'ko sam mogao, al' umori se čovek. Pojedoše mi prste ovde, a meso na ovoj drugoj šaci. Pojeli mi obraz i oko. Butine, nožne prste, stomak i grudi, sve onako grickaju, pa uživaju. Kitu mi pojeli brate, sad imam cevčicu, kad osetim da mi se piša, ja odem, pa k'o slavinu da odvrćem.'

'U jeb'o te.'

'Da. Al' vidiš, nije to ništa, pobratime. Ništa.'

Pauza za rakiju, nikako za dramu.

'Izdržiš i mržnju i pendreke i pacove, al' mi Mileva ne dolazi. Bila jedared, posle porođaja, a dok sam još ceo i lep bio. Bleda, smršala. Pita jel' mi hladno. Kažem jest. Kaže doneće ćebe sledeći put. I pričala o matorima, pričala o mojima, kaže šta se govorka. I rastanemo se k'o da ćemo se sutradan videti. Al' ja ćebe nisam dobio. Svakog dana ček'o onaj povik 'Munibe, žena!', al' nema. Niko me ne znade. Gotov, k'o mrtav. Ubica za sve, sem za sebe i za mrtvoga dečka. E to ubi, pobratime, to... to ti dušu... aj' jebeš ovo lice i sve, al' to dušu sakati. U tebi pesmu ubije. Sam, gledaš one zidove, gledaš onaj prozor, k'o da te oči prokletinje neke prate, gledaš rešetke, a rešetke ti život ceo. E to je najteže. Kad dva-tri sunca zađu, a sa njima i godine prođu, ti se nađeš napokon ispred rešetki, stojiš sam i jadan, sa jednom kesom u koju petnajes' godina stane.'

'I eto, iziđem ti ja pre nekoliko dana. Pa skitao Požarevcem, sednem, ispružim ruku, ljudi me ni ne gledaju, a ko me pogleda, zgrozi se, pa ko zgrožen, a ko milostiv, skupi se za lebac. Skupio i za poziv, pa okreći, okreći, jedan broj vodi drugom, dok mi konačno neko nije sve i rek'o. Vidiš, stari, u dobrom se brat nađe, a u zlu - brat se proba. A ja braće im'o nisam. Nisu joj pomogli, ovi što sam za njih odlež'o. Moji stari, brzo otišli Svetom Petru na ispoved. A njeni, besni što kopile od ubice ima, tukli je i zlostavljali, pa otišla kod rođaka. Malo po malo, što silom, što ucenama, rođ'o kitom stanarinu naplatio, a kad mu dojadila, oter'o je na ulicu da zarađuje.

Više su je silovali no plaćali, pa rođo popizdeo i izbacio je. Kasnije su njega neki drugi makroi izboli, al' džaba, ona se na ulicu i na iglu navukla. Jedno jutro je panduri cokolama budili, bila zima, a ona samo ćebe, valjda ono moje ćebe nikad donešeno, pokrila i sebe i dete, a dete bledo, gotovo. Smrzlo se. Mesec-dva su je lečili u nekoj bolnici, ali je brzo otpustili, pa i ona, ubrzo, za detetom.'

Nasuo je Zehra, u tišini, novu dozu otrova.

'Al' Bog sve vidi i dozna, i možda sam najgori od celog starog društva, al' jedini živ. Jednog rak smaknuo, drugi kuću obijao, pa ga metak zaustavio, trećem se sa kolica razleteo karton, on poskočio i pravo pod autobus. Sve dođe i prođe, što učiniš, to ti se vrati.'

'Sve će to narod pozlatiti.', tiho reče Zehra.

'Jes' vala, istina. Al' vidiš, moja sudba je i odužena, al' šta sa mojim sinom? Za njega nema pravde... Nego, deder, vidim da me gledaju, da ne pomisle da sam neko čudovište, napuni im čaše.'

Zehra uze nekoliko piva, sokova i čašicu rakije, pa ih odnese do stola za kojim je sedela omladina. Šapnu im nešto, pa su se svi istovremeno okrenuli ka meni.

'Živeli, stari!'

'Živeli.', odgovorih. 'Sad sam slobodan, danas svi ovde na moj račun idu, živi bili!'

Mladići glasno nazdraviše, pa se dublje zavaliliše u neudobne drvene stolice. Zehra se vratio za šank, umoran od teskobne priče, ali i dalje zainteresovan.

'I, šta sad?'

'Rekoh ti, oni mrtvi, ja živ, al' sakat. Al' moj sin je mrtav, a njihova deca živa i zdrava, i to bez kaljuge na ime očeva njihih. Oni, u očima države nisu bili ubice, a ja jesam. I jebi ga, šta sad? Moram naći 'di su, pa i njih poslati putem moga sina, ako već svi vele da ubica sam, neka ubica i budem.'

'Eh, nemoj tako, ceo život je pred tobom...'

'I da jest', za šta? Da plašim decu kad padne veče, nemoj me jebat'. Sina da osvetim, pa da 'mrem. To mi je to. A znaš... sin moj bi sade bio mladić, ljubio bi, voleo i možda fudbal igrao, šta ja znam. Tu negde njihovog godišta. I znaš... njihova deca se nikada nisu iz Bedema selila. A rekli su mi, vole u Sandokan doći i popiti.'

Pre nego što je Zehra shvatio šta se krije iza tih mojih zlosutnih reči, ustao sam, skinuo kapuljaču, otkrivajući svoje nakazno lice, pa podigavši čašu prema omladini, uzviknuo: 'Aj živeli, govnarni!'

Jedan dečko je besno poskočio.

'E matori, to što si nam platio piće...'

Metak mu je razneo vilicu, pa je ostatak reči više krkljao no govorio. Drugi mu je prošao kroz obraz, ispod donjeg kapka. To oko mu ode iza, ostavljajući samo belilo, da se pita šta se desilo. Drugim okom iznenađeno je gledao u mene, dok mu telo nije, dve sekunde kasnije, mlitavo palo na pod. Starim pištoljem, kupljenim ispod tezge na Najlon pijaci, ciljao sam ostale. Zehra povika:

'Stani čoveče, jesi li poludeo?'

Okrenuo sam se ka njemu i iskezio.

'Jesam! Od pendreka i pacova lud, odavno.'

Pogledao sam u dve devojke, najbliže izlazu.

'Bež'te!', povikah na njih. Potrčale su, a za njima i treća devojka. Njoj sam pucao u noge. 'Ti, ne.'

Dok je ležala i plakala, prišao sam joj, pa je tromom nogom okrenuo, da me gleda. Prislonio sam joj pištolj i pucao joj u čelo. Dva mladića su plakala, mada me je samo jedan zanimao. Zehra je izvukao pušku, pa je nacilja u moja leđa.

'Stani, stani ako Boga znaš.'

'Zehra, red je da se odužim, pusti me.'

Uzeo sam punu flašu piva, nedavno poručenu, pa mladića samim krajem udario u potiljak. Flaša je prsnula, a dečko poklekao. Uzeo sam drugu, okrenuo ga, pa ga nekoliko puta dnom udario u zube i čelo. I ova flaša je pukla. Dok je kašljao, plakao i balavio, završio sam započeto drškom pištolja. Pridigao sam se, dok je drugi mladić bežao iz kafane, a Zehra tiho plakao, držeći pušku drhtavim rukama. Drška pištolja je bila klizava i natopljena krvlju. Ja sam je još jednom podigao iznad glave, dok je mladić na podu teško i sa mukom udisao, pa je spustih na njegovo čelo, koje se od siline udarca ulubilo. Lice je izgubilo oblik, dok je kroz mehuriće krvi bežao poslednji dah. Vratio sam se za šank.

'E sad može.', rekoh.

'Š... šta može?'

'Pa opali iz te tvoje muskete, ako uopšte radi.', odgovorih mu, pa dok sam čekao da se smisli, privukoh onu flašu rakije.

'Ne, zovem policiju!'

'Ha, ti misliš da ću ja nazad, u rešetke? Grdno se varaš. Belaj sam napravio, belaj čekam da dođe. Daj, završi, ćaće ti.'

Zehra je ćutao i zakoračio unazad ka telefonu. Pogledao sam ga onim mojim jednim okom, raširenim i crvenim. Mora da je video ludilo, mora da je video pakao, čim je zastao. Otpih još jedan cug rakije, pa podigoh pištolj ka njemu. Nakrivio sam glavu, dao mu još malo vremena. Ne bih pucao, nemam ništa sa njim. Znao je to i on, ali video je posmatrač sa druge strane izloga, video sam ih i ja. Podigao sam još malo ruku, tek da svi vide pištolj, da niko Zeru ne okrivi kasnije. Klimnuo sam mu. On je zatvorio oči, a ja blago pomerio glavu, da bude u liniji cevi, kad ne cilja on, da se sam naciljam mesto njega.

'Hvala na rakiji, pozdraviću ti starog.'

Milan Kováčovič

Šapat suvih usana

Čadavi vetar zloslutno je hukao oko stare oronule zgrade noseći sa sobom gomilu sitnog otpada i gareži, dok sam se tromo teturao po njenom ravnom krovu, pritiskajući rukama stomak. Nozdrve mi je još uvek ispunjavala zaostavština maligne arome, ali slatkasti miris upokojenja je ovoga puta bio kreacija mog tela. Nabubrela žila na čelu otkucavala je u neparnim taktovima, svedočeći sveprožimajućem bolu koji je isisavao život iz mene. Gorko sam želeo da verujem da još uvek ima nade, ali kada sam podrobno osmotrio dve pulsirajuće prostrelne rane, shvatio sam da je ovoj prljavoj igri došao kraj. Krv je liptala iz svežih mesnatih rupa i iza sebe sam ostavljao jarko-crveni trag poraza; trag koji u zimskim noćima uvek prizove gladne vukove. Uhvaćen sam – znao sam to.

Gromko tutnjanje je dolazilo iz podnožja zgrade nagoveštavajući mi dolazak specijalnih jedinica ornih za demonstraciju sile. Znao sam da će sa zadovoljstvom od mene napraviti puku gomilu izmrcvarenog mesa. U šaržeru su mi čamila svega četiri metka, a slobodan pad sa krova zgrade trajao bi taman toliko da se prisetim vapaja onih koje sam upokojio bez trunke empatije.

Vapaj – taj slatki nusproizvod bola. Bol – jedino što sam umeo da stvorim svojim krvavim prstima. Sada su ti prsti zadržavali sadržinu mog stomaka, kako ne bi završila u prašini pod mojim nogama.

Poželeo sam da zapalim cigaretu – nekoliko dimova biće dovoljno za kraj – ali sudbina mi je još jednom podmetnula nogu kada sam shvatio da su u paklici samo ništavni ostaci duvana. Zgužvao sam praznu kutiju cigareta i nekoliko puta opsovao Boga. Nisam ga smatrao svojim stvoriteljom i saveznikom koji bdi nada mnom. Baš zbog toga sam odabrao da živim život skitnice; nisam svoje utočište pronašao u zagrljaju konvencionalnosti kakva je porodica ili slični socijalni postulati kojih sam se iz dubine duše gnušao.

Iskašljao sam krv – bila je pomešana sa maslinastim sekretom koji sam udisanjem spaljenog duvana taložio na pluća godinama. Nikotinski štapići bili su integralni deo moje ličnosti. Dešavalo se da ostanem bez novca – bez alkohola – da ostanem bez mesta na kojem bih odmorio kosti. Ali nikada bez cigareta, nikada – do sada.

Zar je moguće da ću skončati na prljavom pločniku zaboravljenog predgrađa – bez poslednje cigarete, bez reflektora, medijske pompe i izbezumljenih glasova besne rulje? Izgledalo je tako – ivice krovne ograde suzile su se poput inficiranog oka, a isparenja visokih odžaka obližnje industrijske zone upotpunila su ugodaj krešenda.

Bili su blizu. Rukavom sam pokušavao da obrišem crvenu tečnost koja mi je kuljala iz usta.

Limena vrata naglo se otvoriše uz nesnosni prasak i nekoliko treperavih svetala bi upereno direktno u moje zajapureno lice. Buka koju su proizveli besni psi u uniformama pretvorila se u kanonadu besmislenih pravnih fraza, ali i pretnji prošaranih ogorčenjem, a ja sam samo ćutao, oslonjen o zaštitnu ogradu. Opkolili su me držeći puške u pripravnosti – znali su da nisam obična protuva koja će biti uplašena njihovom autoritativnom pojavom, već zver koja ne poznaje kategoriju milosti. Zlo je nepredvidivo – nisu želeli da rizikuju.

Udahnuo sam duboko – šta sam drugo mogao da uradim? Nije bilo reči koja bi promenila odavno zacrtanu sudbinu. Ostala je samo mržnja. Iskrena do srži, i isto toliko gorka. Mržnja prema njima – prema njemu – prema sebi. Mržnja prema svima. Sve što su potom videli bio je smešak iscrtan krvavim desnim, ukrašen podugačkim skerletnim izbljuvkom. Zlom voljom vodiljom – bacih se preko zaštitne ograde krova. U slobodnom padu, bezumno sam pritiskao okidač, nasumično pucajući u pravcu dželata koji su bili iznenađeni hrabrom odlukom opkoljene lovine.

Nešto kasnije, priželjkivana rulja slučajnih prolaznika sjatila se na mesto egzekucije ljudskog otpada. Postoji nešto perverzno u čoveku, što ga tera da pilji u svu odvratnost postojanja nasilne smrti – u samu srž hrama poznatijeg kao telo. Naročito kada je taj hram razrušen; kada njegovi zidovi krvare; kada se vera gasi poput dogorele šibice.

Ipak – nada o završetku demonskog postojanja bila je rukom odnesena, jer je zgužvana krvava telesina počela da se koprca na hladnom betonu i daje znake života. Znake kojima se niko od prisutnog pučanstva nije obradovao.

Poput davljenika iščupanog iz utrobe vira, pokušavao sam da zgrabim što više kiseonika, ali su slomljena rebra pravila svojevrsnu barikadu koju nije bilo moguće preskočiti. Pogledi puni prezira pratili su čoveka u oproštaju sa životom, a neki od nemih posmatrača čvrsto su pritiskali palčeve kažiprstima, trudeći se da Božijoj volji ne staju na put, već da je poguraju prozaičnim sujeverjem. Uzalud.

Policajci su ustupili mesto bolničarima i kolima hitne pomoći, dok su odlagali naoružanje i pancire u oklopna vozila. Video sam da ih je obespokojavala misao koja se ticala stvorenja iz legendi, kojima su izrastale dve nove glave, kada im se odseče ona koju su zadužili rođenjem.

Znali su da imaju posla sa alom – da sam ja taj koji prljavom gradu zadaje nesanicu. Multipliciranje zla je bilo posredi, i iako je ozloglašeni đavolji rab bio telesno razoren, svi su se nelagodno meškolljili, znajući da jedino istinska smrt zaista može da stane na put besprekornoj gnusobi terora. A ponekad – čak ni smrt nije dovoljna. Kiselo sam se nasmejao, svestan da će me tama uzeti pod svoje.

U bolničkoj sobi bilo je začuđujuće hladno, ako se u obzir uzme skorašnji dolazak proleća, koje kao da je zaboravilo da rascveta krošnje i pronese sunce tmurnim nebom. Zemlja još uvek nije bila spremna za izbavljenje iz zimske apatije, ali je jedan spavač – izbačen iz crnog vrtloga unutrašnjeg bića – odlučio da se vrati u svet živih. Svet živih je, na kraju krajeva, bio jedini svet u kojem je bio od koristi. Nagli udah vazduha prekinuo je sterilnu tišinu.

Nakon nekoliko meseci statičnosti i ležanja, provirio sam kroz pritegnute zavoje, zatekavši sebe zakovanog za neudobni bolnički krevet. Pokraj mene – odeven u doktorski mantil – sedeo je Inspektor Sulomar; strpljivo je čekaio veliko buđenje i pasionirano zapisivao nešto u notes obložen crnom kožom.

Razmenili smo osmehe, ali su bleđa lica krila drugačije namere. Bilo je to rivalstvo kakvo dečurliji nude poučne basne – rivalstvo različitih strana iste medalje. Nekoliko puta sam trznuo ranjenim torzom ka inspektoru u pokušaju da ga zastrašim i oteram, ali shvatajući da ne mogu da se oduprem pritegnutim kaiševima izdahnuo sam i mumljajući zatražio cigaretu.

„Dobićeš paklicu.. ali tek kada tvoj posao bude završen.“, progovori pandur tiho, prislanjajući Vinston na suve usne. Nakon popušene polovine cigarete, zagasio je ostatak rugajući se mojoj zavisnosti i potom stavio opušak na noćni stočić koji se nalazio nedaleko od kreveta.

„Evo ti – za kasnije.“, dobacio je pri izlasku. „Budi dobar dečak.“

Srebrni dim koji se raširio bolničkom sobom bio je opojnog mirisa, gotovo kristalne i slatkaste teksture, a ja – zavojima zaklonjenih usta – nisam uspevao da ga udahnem bez obzira na maničnu želju. Zanimajući bol koja je pokušavala da prokopa put ka površini tela, poput ribe na suvom otvarao sam usta u agoniji. Sve što sam želeo bila je adekvatna doza nikotina da umiri rasplamsane crne misli. Nije li to bila najskromnija poslednja želja čoveka koji se svojevoljno bacio u smrt?

Ipak, nisam mrtav – preživeo sam pad. Poput nekroznog Ikara iz nekog drugog sveta, uzdigao sam se iz mrtvih. Data mi je još jedna šansa. Šansa da ispunim svoj deo dogovora sa inspektorom – šansa da nakon svega, ipak budem slobodan. Taj dan će doći tek kada završim službu kod čoveka koji je savršeno znao da iskoristi moje gnusne potencijale i talenat za nanošenje bola.

Prokletnik, upalih obraza i uredno izbrijanog lica – znao je u meni da probudi duboko ukorenjenu nečistu silu. Njegove reči su mi se poput siktaja zmije otrovnice uvlačile u ušne školjke, i nisu napuštale unutrašnjost lobanje sve dok posao ne bi bio obavljen. Sve do trenutka u kojem bi tela pala uz beživotni udarac – oslobođena krvi i vazduha. Mrtva. Tek tada – a ponekad ni tada – njegov glas bi utihnuo, a zamenila bi ga umirujuća tišina.

Bio sam siguran da žaca nije osoba koju sam želeo da vidim očima tek izbeglim iz dubokog veštačkog sna. Koliko god da sam zavisio od inspektora, oduvek sam znao da na njegovom licu ima nečega krajnje uznemirujućeg.

Kao kod osobe koja u sebi čuva pregršt tajni, a one pokušavaju da pobegnu kroz zenice u trenucima premora ili razdraženosti. Stari hrt ipak nije bio razdražen, niti je ikada bio uhvaćen bez garda – bio je spreman. Morao je da bude.

Bol je počela da se javlja nakon nekoliko evociranih uspomena. Smrt – koliko god apsolutna bila – bi me zauvek odvojila od okova kojima sam bio vezan.

Dugo sam mrmljao sebi u bradu nebuloze koje su bile određena vrsta preispitivanja. Zapravo – nisam želeo da vidim nikoga. Pokušavao sam da saberem razlivene čestice svesti u svrshodnu celinu koja bi navela na razmišljanje o nastupajućim danima, ali me je iz praznine sopstvenog uma nasilno izvukao škripavi zvuk ulaznih vrata.

Doktori su došli u vizitu – očekivano. I dalje sam nepomično ležao, trudeći se da shvatim razlog preživljavanja. Da li je inspektor lično zaslužan za poseban tretman koji sam ja – uništitelj života – dobio od bolnice? Sadističkog skota kakav sam bio bi svaki normalan policajac ostavio da iskrvari na mestu na kojem je prvi put poljubio beton, ali ja sam – iz nekog neobjašnjivog razloga – održan u životu.

Da li sam zaista bio toliko potreban bledom visokom čoveku? Ista muzgava pitanja su mi kolala ranjenom glavom poput zbudjenih ptica povratnica koje se vraćaju u sravnjeni grad. Setio sam se pada i zamagljenih lica koja su me okruživala dok sam ležao u lokvi krvi grcajući. Želeo sam da me tama proguta, ali očigledno nije bila željna mog mesa. Horda je – sa druge strane – bila spremna za obed. Učinilo mi se da su oblizivali usne čineći ih previše vlažnim – ali jedno lice se izdvajalo.

Da – bio je to on. Gledao sam ga u trenutku svoje totalne slabosti – u trenutku apsolutnog kraha. Smejao se – bio sam ubeđen u to! Smejao se mojoj zloj – možda zasluženoj – sudbini. Kao da je znao da našoj priči još uvek nije došao kraj.

Počeo sam da dišem ubrzano i ponovo sam poželeo da zapalim cigaretu, a nekoliko prilika uniformisanih u belo okružilo je krevet, gledajući me sa izvesnom radoznalošću.

„Čudo – ovo je čudo.“, izjavi glavni doktor na odeljenju za intenzivnu negu.

„Po svakom prirodnom pravilu ne bi trebalo da ste živi, gospodine... kako vam je ime?“, upita doktor, gledajući na tablicu okačenu za podnožje bolničkog kreveta.

Ćutao sam. Pitanja su bila retorička. Zapravo – pitanje je bilo da li ću ikada ponovo progovoriti kako dolikuje – bez zamuckivanja i nužnih prekida.

Nitkov u belom je vrlo dobro znao kako se zovem. Trenutak kasnije, medicinska sestra je u moje vene sasula abnormalnu dozu lekova protiv bolova, kao preventivnu meru za nalet prodornih grčeva u nedavno probuđenim mišićima. Nakon što je koktel tekućina počeo da deluje, konačno sam jasno mogao da osetim otkucaje srca, ali su oni rapidno i nesebično raširili obećanu bol koja je situaciju načinila nepodnošljivom. Brza smrt bi bila savršen epilog ovoj priči. I ta divna cigareta – barem još jedna pred smrti.

Osetih nalete snage kako pulsiraju u mojim udovima. Nesnosni svrab se mešao sa probadajućim bolom koji me je podsetio na gest zbog kojeg i bih vezan za ovaj krevet. Šteta na mom telu bila je nemerljiva, i doktor je zaista bio u pravu – samo je čudo moglo da me spasi; ali bio sam živ, moje vreme još uvek nije došlo.

Očajnički sam pokušavao da progovorim, ali me je nedostatak vazduha sprečio u toj nameri. Tresao sam se kao promrzli pas iako nisam osećao hladnoću, a sve reči koje sam želeo da ispljunem ostajale su duboko u meni. Onda sam se setio – nekoliko puta sam slabašno kucnuo kažiprstom po izgužvanoj posteljini, simulirajući pri tom pokrete pisanja. Doktor je – na svu sreću – shvatio moj zahtev, i pored desne ruke mi stavio parče papira, a među požutele prste vešto ugurao hemijsku olovku. Usporenim, ali upornim, pokretima na papiru sam napisao sledeće reči.

„Cigareta – na – stolu.“

Doktor i njegova pratnja se nakon čitanja ovih reči okrenuše ka bolničkom stoliću, a potom u čudu vratiše poglede ka meni.

„Kakva cigareta gospodine?“, doktor upita češkajući glavu.

„Verujem da imate izvesne želje dragi moj, pa su deluzije nakon buđenja izvesne, ali.“, prekinulo ga je moje – sada manijakalno i nelogično – lupkanje po papiru. Podvukao sam reč 'cigareta', raširivši zenice u bunilu.

„Na stolu nema cigarete. Zapravo, sto je potpuno prazan. Da ne govorim o tome da je ovde pušenje strogo zabranjeno!“, cinično reče doktor i približi se stolu.

„Vidite – ovde nema ničega.“, rukom je nekoliko puta prešao preko glatke površine stola.

«I da – kako očekujete da na stolu bude ičega, kad Vam niko nije dolazio u posetu?», doktor će razložno.

Poslednja rečenica mi je poput žileta presekla iskvareno srce. Niko nije bio u poseti? Kako je, u tom slučaju, bleđi inspektor došao do mene – i to odeven u doktorski mantil i pušeci – ako nikoga nije bilo u poseti?

Proklete cigarete – setio sam se koliko mnogo smo pušili u našoj motelskoj sobi. Pred očima sam jasno mogao da zamislim pretrpani radni sto, sa pepeljarom koja je redovno bila postavljena na samu ivicu, poput patnika koji razmišlja o skoku u provaliiju. Uvek je gorela barem jedna cigareta. Miris te sobe još uvek mi je bio u nosu, kao i opori miris nagog tela mog antipoda. Arome svega što sam ikada voleo, i svega što docnije zamrzeh.

Bile su to duge noći ispunjene dubokim konverzacijama i razmišljanjem o nužnim promenama. Prefarbati svest sveta – kad je već boja naših portreta odavno skorena. Izmene o kojima pričasmo su uključivale uklanjanje određenih pojedinaca – onih koji su na bilo koji način mogli da ugroze veliki naum – kako je inspektor voleo da ga zove. Mnoga imena bila su uredno upisana u crnu knjižicu, a zenit večeri, koji se redovno pretvarao u orgiju metafizičkog užitka, bio je onaj u kojem je određena imena precrtavao crnim permanentnim markerom.

Sećanja su krenula da naviru poput neumitne i gladne lavine. Još jednom sam rukom zatražio papir i hemijsku olovku, ovoga puta celom dužinom papira traljavo ispisujući reč – SULOMAR.

„Ovo – biću iskren – ne znam šta znači. Možda bi trebalo da odmorite gospodine“, izreče doktor, i sa ostalim kolegama žurno napusti bolničku sobu u kojoj je bio smešten notorni žderač života.

Zapitao sam se kako je idejni kreator zlodela uspeo neprimećeno da prođe pored bolničarki na šalteru i obezbeđenja koje je čuvalo sobu. Izduženih nogu, uskog grudnog koša, odeven u crni dugački kaput iz kojeg je izvirivala izbeljena fizionomija – bio je idealna žrtva za mrzovoljne medicinske sestre koje žele da budu upućene u sve tokove. Da li je moguće da je njegov mesijanski uticaj dopreo i do njih? Da su ga propustili tek tako – iako nije član moje, odavno izgubljene familije.

Po završetku posete, nastavio sam da gledam u okrnjeni plafon razmišljajući o delu koje će me što pre vratiti na ulicu – na teren. Ipak – znao sam vrlo dobro činjenicu koja bi sa zemljom sravnila čak i najostvarljivije snove i nadanja. Oporavak će trajati dugo i biće bolan – bio sam na korak od stanja raspadanja.

Sama pomisao na modre fleke koje su se poput korova raširile leđima i donjim ekstremitetima još više mi je poljuljala nadu u izbavljenje. Na kraju krajeva – ako ikada i napustim bolnički krevet – čekao me je zatvor i odeljenje sa pojačanim nadzorom. Maksimalna kazna, bez mogućnosti pomilovanja – zasluženo. Da kojim slučajem smrtna kazna nije ukinuta u mojoj ogavnoj rodnoj grudi – bio bih prvi na kojeg bi plotun utrošio olovo.

Prva noć nakon novorođenja pala je bez posebne najave i klopot belih užurbanih klompi više nije dolazio iz hodnika. Kao da je mojsijanska kazna protutnjala bolnicom – sve je utihnulo. Čak se i nesnosna vreva saobraćaja zadržala van zidina velikog belog zdanja. Čuo sam samo sopstveni izmučeni dah i kloparanje misli koje su na javu dolazile iz mrke podsvesti.

U tom trenutku katatonične tišine palo mi je na pamet da postoji samo jedan način da smanjim zatvorsku kaznu. A možda – ukoliko tužitelji budu dobre volje – uspeo da se nagodim i dobijem uslovnu nakon odslužene dve decenije.

Na suđenju ću morati da izgovorim голу istinu i da je serviram najbolje što mogu. Moraću da ispljunem činjenice koje uključuju sve gnusne informacije vezane za bledog poslodavca i njegovo ekscesivno učešće u krvoproliću koje sam doveo u ovaj prokleti grad zaveden njegovim rečima. Cilj i sredstvo – cigarete, dodiri i nagost – ovo nije bila samo moja igra. Istina o toj dosadnoj, nervoznoj svinji – mora biti izrečena.

Otelotvorenje bezumlja blještalo je iz vrtloga – poput mozaične prozirne lampe postavljene u dubinu crnog olujnog oblaka. Prodorne sive oči – oštre poput ajkulinih i isto toliko žedne krvi – bez treptaja su lucidno gledale u mom pravcu.

Da – to ću uraditi, jer to je jedini način. To je slamka spasa koja će Judu skloniti zauvek i zaključati ga na dno osiguranog grotla koje će biti dovoljno užareno da svari njegove kosti i ne dozvoli mu da uništi još života. Stajem mu na put – toliko mogu da učinim. Stajem – mu – na – put.

Trenutak nakon obmanjujućeg motivacionog govora koji održah sam sebi – zloslutna tišina je progutala bolnicu. Nešto nije bilo kako treba, ako se išta u ovoj priči uopšte moglo smatrati valjanim. Bez naprezanja nozdrva, mogao sam da osetim prisustvo praćeno dobro poznatim mirisnim notama. Receptorski neuroni nikada ne zaboravljaju.

Neonska svetla u hodniku se naprasno ugasiše uz glasan prasak, ostavljajući veliki deo predsoblja u potpunoj tami. Samo je malena stona lampa uzvraćala udarac gustoj smesi mračnog haosa koja je počela da se kovitla pred vratima bolničke sobe. Počelo je lagano, sa nekoliko sivih oblaka koji su se ubrzo pretvorili u kolosalnu neprozirnu miksturu boje pepela. Par kužnih udara kasnije, neko ili nešto, vrhovima dugih ali urednih noktiju pokuca na stakleni deo ulaza, izvirujući iz tamne materije koja je poput naftnog gejzira šikljala pred vratima. Zatvorio sam oči trudeći se da ne primetim neželjenog gosta.

Nije mi davao mira. Kucanje se pretvorilo u iritantno struganje koje nije prestajalo, rendajući moj umorni mozak u froncle. Koščata šaka nije poznavala umor, a intenzitet grebanja se povećavao svakim sekundom. Piskavi iritantni zvuk na kraju ipak privuče moju pažnju, pa pogled – uprkos nelagodi – usmerih u pravcu ulaznih vrata.

Sa druge strane stakla, čovekolika figura bledeg ispijenog lica i upalih obraza, nonšalantnim pokretom ruke je prislonila kažiprst na suve usne, šaljući mi tako nedvosmislenu poruku. Poput upaljene sveće lojanice, stajao je u sred žive tame, isijavajući nečovečnim bledilom.

Iako još uvek omamljen snažnom dozom lekova protiv bolova, mogao sam se zakleti da mi se pred očima duguljasti ekstremiteti avetinjskog gosta uvijaju poput mrtvih algi u uznemirenom zagađenom plićaku. Zubi pepeljaste nijanse ispratiše zloslutni osmeh, kojeg je po sredini još uvek prigušivao lelujavi beskrvni prst.

Učinilo mi se da dobro poznata prikaza nešto šapuće, ali nisam mogao da razaznam reči bledeg bića. Nisam uspevao da čujem šapat suvih usana. Hladan znoj oblio mi je zavojem obmotano lice, a gusta pljuvačka koju sam pokušao da progutam, slepila mi se za sasušeno grlo. Poruku namenjenu samo meni morao sam da čitam sa iskeženog lica, koje je poput tek odbačene zmijske košuljice odavalo utisak hrskave prozirnosti, uronjene u gusti crni dim.

Nemo sam gledao u pravcu nedostižnog i zapečaćenog izlaza, na čijem se pragu odigravala predstava samo za moje oči, sve dok posetilac nije ispario bez pozdrava, poput duvanskog dima na kišnom danu. Nije ušao; iz nekog razloga odlučio je da ostane van bolničke sobe u kojoj sam nepomično ležao.

Verujem da je dobio šta je tražio. I tek tako – preneo me u san. Posao još uvek nije bio završen – siktaj zmijske koji mi je odzvanjao unutar ušne školjke podsećao me je na to.

Kada sam sutradan otvorio oči, pogled usmerih ka staklu na kojem su se nazirali ne-tipični masni i garavi otisci – kao da je vreo zadah ukrasio ulaz, ispraćen duguljastim blatnjavim prstima koji su ga apstraktno oslikali. Pokušao sam da se prisetim događaja koji su obeležili moj izlazak iz tame, ali svaki trud bio je uzaludan. Samo fragmenti predašnjeg života treperili su unutar moje lobanje, dok sam se mirio sa činjenicama vezanim za njegov nastavak.

Više od toga me je uznemirila činjenica koja se ticala sopstvene refleksije. Usukani obrazi savršeno su se slagali sa upalim očima i bledilom lica. Medicinsko osoblje skinulo mi je krute zavoje sa glave dok sam bio u zenitu sna – nije bilo drugog načina da se ponovo nađem licem u lice sa ubicom. Otpozdravio sam sablast osmehom, prisećajući se u tom trenutku reči koje su tekle sa ispucalih suvih usana, zajedno sa dimom cigareta.

„Ne možeš pobeći od onoga što jesi.” Baš tako je govorio, i bio je prokleta u pravu.

Milan Šimić Kontaminopolis

Dolazi noć. Iz širokih, zjapećih usta mračne katakombe začulo se cičanje. Pacovi izlaze na površinu. Dolazi noć i dolaze pacovi. Večeras će biti lepo. Večeras ćemo jesti.

Probudio sam se sa neobjašnjivim bolom u ustima. Bol prilikom buđenja je postala konstanta u Kontaminopolisu. Ono što je smatrano pobedom je sama činjenica buđenja. Oni bi rekli da je život izvojevao pobjedu nad još jednim jutrom. Ja mislim da je to sranje. Život nije pobjedio. Život je čučnuo ispod stola i prestao da diše da ga smrt ne čuje. Danas ga možda ne nađe, ali pitanje koliko dugo može da drži dah. U to ime gurnuo sam prst duboko u duplju i krenuo da klimam. Levo, desno... levo, desno. Pripala mi je mučnina i glava mi je zapulsirala od bola. Nakon agonije, koja je trajala minijaturnu večnost, izbacio sam nešto stomachne kiseline, pomešane sa krvlju i nekakvu okoštanu, crnu anomaliju, koja je, kako se ispostavilo bila uzrok mog bola. Dvanaesti od trideset dva. Zbogom i tebi, bilo je lepo koristiti te. Zbogom i jebi se.

Sedeo sam na madracu, mokat i zadihan. Bilo je vreme da se krene. Pada noć, a tada je vazduh koliko – toliko podoban za izlazak. Tupo sam gledao u zalihe medicinskog alkohola i izubijanih boca sa kiseonikom. Ako izdrže dan, biće pravo čudo. Možda nisam trebao da izvadim ovaj zub. Bol je bila leprozni izaslanik sreće svakog jutra. Bol je značila da sam živ. Ipak, samo na momenat, jer onda bih se setio šta sve sa sobom stvarni život donosi. Ali dobro. Ima onih koji tvrde da će biti bolje. Poslednji koga sam video je neobično dugo umirao.

Polako sam se oblačio, pazeći da ništa ne oštetim. Navukao sam zaštitno, gumeno odelo, stavio masku i proverio da li je boca sa kiseonikom dobro prikačena. Za kraj, poneo sam tak i proverio šaržer. Svega osam metaka. Sranje. U momentu mi je proleteo kroz glavu onaj dečak. Upucao sam ga zarad čega? Dve čokoladice i kese brašna. Ne sećam se više ni da li je umro u onom šahtu. Natrpao sam kamenje i karton preko njega i otišao. Kakva šteta. Dva metka. Odbacio sam tu misao i krenuo ka tunelu.

Niko se, zapravo, ne seća kada je zaraza počela. Jedni kažu da to niko nije ni primetio, dok drugi tvrde da je počelo iznenada. Kako god da je bilo, svi se slažu oko jednog. Ni jedna duša je nije shvatila ozbiljno. Smrt je bila neka daleka stvar, koja se dešavala samo imenima iz novina. Takođe, smrt je lakša kad se dešava tim, drugim ljudima. Međutim, kada svoje nekrozne prste uvuče kod nas, onda je naša nesreća najteža i niko je drugi ne razume. Vrlo sebično. Mada... šta da vam kažem. Svet je sebično mesto. Pogotovo sada. Kada je zaraza napredovala nakon par godina stagnacije, niko nije mogao da predpostavi šta će se dogoditi. Čitali smo o propasti civilizacije i post apokaliptičnoj budućnosti, gledali filmove o nakaradnom preživljavanju čoveka protiv okruženja u kom nema ni najmanju šansu. Gledali smo sve to i mislili „Da se ovo meni desi, ja bih se ubio. Bolje to, nego da živim ovako“. E pa, recite dragička. Desilo se. I još nešto... svi žele da prežive. Na ovaj ili onaj način. Smrt je probudila sebičluk u ljudima, a sam život ga je bratski prigrlio i aktivirao. Niko se ne seća kada je zaraza počela. Ja se sećam tame. Prvo što ljudi ugledaju na rođenju je svetlost. Svetlost, plač i maskirana lica ispod kojih se krije osmeh zbog rađanja novog bića. U mom slučaju, osmeha nije bilo. Maski da, plača itekako... i mraka. Eto. To je moje prvo i poslednje sećanje i tri stvari koje obeležavaju postojanje svih ljudi.

Mrak. Rođen sam u katakombama nečega što je bio neboder, a sada potonula ruina betona i armature koja služi kao čaura za šaku onih koji su imali tu „sreću“ da se ne zaraze. A nebo? Nebo je sada siva smesa gangrenoznog dima. I ne samo ono. Ukratko, Kontaminopolis je poslednje utočište ljudske rase. Krasta civilizacije usred mesa zaraznog sivila. Utočište ili ne, jedino je za koje ja znam. Oni koji su otišli van granica magle ili su se vratili sa poslednjim stepenom zaraze ili se nisu vratili uopšte. Preživeo sam samo zato što sam se rodio normalan. Nazovite to kako želite, okrutnost ili monstroznost, ali za bolesnu i faličnu decu, na ovom svetu nije bilo mesta. Bukvalno. Kiseonika, maski, hrane nije bilo ni za nas, kamoli za davanje nekome ko je u startu osuđen na propast. Falična deca bi se eliminisala odmah, dok bi stariji i bolesni ostavljeni da se brinu sami o sebi. Ovo je bilo preživljavanje u najtačnijem smislu reči. Postojao je samo jedan zakon. Zakon jačeg.

Najveći problem je što su se zaražemi menjali. U njima, kao da je sve ono što je ljudsko i civilizovano polako iščezavalo. Nisam bio tu da vidim kako je to izgledalo na početku, ali po pričama koje sam slušao, bilo je bezazleno. Tu i tamo bi poneko umro. Sada... dovoljno sam prisutan da vidim promenu. Da vidim kako rođena svest napušta čoveka. Kažu da u vazduhu ima nečega što utiče na mozak.

Zaraženi bi, ukoliko im je imuni sistem mutirao dovoljno, u tom stanju živeli mesecima, možda i godinama, zavisno od količine hrane koju bi našli i održavali telo funkcionalnim. Pitao sam se da li ispod te ljušture, otupelog pogleda i dalje živi ona prvobitna osoba, koja vrišti da se povrati. Ne znam...

Postalo mi je vrućina dok sam se kretao kroz tunel, čiji kanal je bio napunjen zelenom vodom, prekrivenom korom od žabokrečine. Video sam kondenzovan znoj kako formira kapljice na unutrašnjosti zaštitnih naočara. Ovaj izlazak mora da se završi profitabilno, inače mislim da neću imati dovoljno kiseonika za povratak. Maska me je gušila svaki put sve više.

Na površinu sam izašao oprezno. Iako sam ovuda prolazio bezbroj puta, nikada ne mogu znati da li ću se istim vratiti. Mrak je nestajao u dimu i odbijao se od njega. Teško je bilo razgraničiti da li je dim tama lično po načinu na koji su se uhvatili u koštac. U daljini nešto je gorelo. U daljini, začula se eksplozija. Neko je vrištao. U daljini, neko je plakao. Krenuo sam ka severu. Ono što je nekada bio graciozni toranj sa satom, sada je samo deformisana senka u daljini. Vreme ionako nije imalo posebnog uticaja u ovoj realnosti. Nakon desetak minuta pešačenja, dobra sreća mi se osmehnula. Zatvorena konzerva neke vrste gulaša se klatila uz ciglom popločan zid. Svetlost je padala direktno na nju. Gotovo kao da je neka viša sila rešila da nagradi moj trud. Krenuo sam ka njoj, gotovo fanatično, a onda sam se ukopao.

Podigao sam polomljeni bilijarski štap, na čijoj debljoj strani je bio pričvršćen veliki nož u visinu grudi. Oružje koje sam napravio sam i dao mu simbolično ime tak. Razlog mog ukopavanja je bila sama činjenica da viša sila ne postoji. Nagrade nema, poklona nema. Samo ono za šta se sam izboriš. Ova konzerva je bila upravo to. Nemogućnost. Osetio sam ih. Ne kroz masku, ne kroz nos. Osetio sam ih kroz nerve. Znao sam da je vreme ograničeno, ako ga uopšte i imam. Potrčao sam ka najbližoj zgradi, dok je šištanje iz moje glave, sada prešlo u stvarnost. Još samo malo. Trčao sam od mraka, ka mraku. Razlika je bila što sam u jednom od ta dva znao šta me čeka. Šištanje je prešlo u urlanje. Histeriju smeha. A onda....

Spas je došao nenadano. Neka sirota duša je uradila ono što ja nisam. Upecala se na zamku jedne jebene konzerve hrane, samim tim skrenuvši pažnju goniča sa mene na njega. Mrak i ja postali smo jedno. Čučao sam i gledao, sasvim svestan ishoda koji će doći. Sirota duša, nažalost nije.

Prvi udarac ga je naterao da zaurla. Drugi ga je učutkao. Samo je ležao i ječao. Jadnik nije imao šanse protiv „Doktora“. Lešinari Hipokratove zakletve su svoj posao radili revnosno i monstrozno. Sa crnim kaputima i kljunastim kožnim maskama na licima, sejali su strah, otimajući sve što je vredno, samo da bi to trampili onome ko ima šta da ponudi. Tako je bilo i u ovom slučaju. Unesrećena žrtva, ležala je na crnoj kaldrmi, ispuštajući neartikulisane krike, dok su je tri prilike vadile iz zaštitnog odelu. Naravno, pazili su na to da ne pocepaju skafander, samim tim, svaki udarac, bio je precizno procenjen. To odelo će otići nekome ko da dobru ponudu, a ovaj čovek... pa ništa. Ako ga ne ubiju, ovako ogoljen umreće od zaraze nakon desetak sati... možda. Uzeo sam pištolj i najtiše što sam mogao, otkočio ga. Doktori će, kada završe sa njim, krenuti ka meni. Čekao sam...

Truba... Prava ratna truba, začula se iz mraka, a trojica Doktora sa ptičijim likovima su potrčali ka zvuku. Bio sam paralizovan. Na sreću, zdrav razum je preovladao i morao sam da ovo poklonjeno vreme utrošim na dobar način. Isplivao sam iz pomrčine i poput senke, provukao se preko kaldrme do sledeće ruševine. Čovek, koji je do malopre imao skafander, sada je ležao polu nag i cvileo. Žile na vratu su već počele da mu se naziru, a koža je počela da modri od vrata ka plućima. Krkljao je nerazumljive suglasnike. Shvatio sam ih. Molio me je da mu prekratim muke. Osam metaka. Žao mi je prijatelju, žao mi je tvoje sudbine. Ne mogu rizikovati čak ni da te zakoljem i tako ostavim zaraženu krv. Samo nužda. Vratio sam pištolj u futrolu i ostavio nesrećnika da se grči na hladnom kamenu. Tada mi je sinulo.

Ona truba. Učinila je da zaborave konzervu. Potrčao sam kao lud, zgrabio je i privio uz grudi. Da li je ovo bilo vredno jedne smrti? O da. Morao sam da požurim natrag, jer mi je ponestajalo kiseonika. Ovo je prošlo previše dobro. Nešto nije u redu. Čak su se i uobičajeni krici okoline smanjili na minimum. Predeo oko mene je više nalikovao paklu nego „poslednjoj kolevki čovečanstva“. Na svakih par metara, pod stopalima, osetio bih krckanje kostiju davno upokojenog zaraženog. Ironija je, što zaraza, verovatno nije ni dokrajčila trideset posto ovog življa. Ovde je smrt dolazila od ljudske ruke. Svako je imao pravo da bude lopov, sudija i egzekutor.

Moju tvrdnju uobličili su leševi koji su visili sa disfunkcionalnih uličnih svetiljki. Žene, deca, muškarci. Ovaj svet je hrpa govana, a ja sam zunzara koja hoće da preživi, trudeći se da nađe izlaz. Sada sam već počeo da trčim, kiseonik mi je spao na opasno nizak nivo.

Tok misli mi je prekinula kreatura u narandžastom kombinezonu, uhvativši me za ruku. Kroz musavo staklo video sam bezubo lice žene koje je u poodmakloj fazi zaraže. U drugoj ruci, nunala je neki zamotuljak, čiji sadržaj nisam smeo ni da pogledam. Htela je nešto od mene. Otrgao sam se i potegao pištolj. Stala je i gledala me. Tačnije gledala je kroz mene. Video sam takav pogled puno puta do sada. Taj pogled vodi samo na jedan put. Uskoro više neće morati da brine ni za šta. Zaraženi su počeli da izniču. Zakasnio sam. Neću stići do skloništa na vreme. Bilo ih je previše. Jedan od njih, obučen u staru kućnu haljinu, pokazivao je prstom u ženin zamotuljak.

„Hrana.“, reči su iz njega izašle u obliku močvarnog grgoljenja.

Potrčao sam, brzo, koliko sam mogao ka ruševinama. Nisam želeo da gledam šta se dešava iza mene, ali morao sam da se okrenem. Poput pirana, koje proždiru svoj plen, sjatili su se oko žene, čupajući je i kidajući. Nije ispustila ni zvuka. Trenutno, brinula me je grupica koja je pokazivala u mom pravcu. Vid je počeo da mi se muti usled vrućine ispod ove gume. Još malo... gotovo da sam mogao da osetim ulaz u ruševinu, kada sam ih ugledao. Dva Doktora smrti, stajala su sa bacačem plamena na samom ulazu, odbijajući zaražene. Ne! Ovo nije moguće. U bunilu, izvadio sam pištolj i počeo da pucam. Video sam kako glava jednog zaraženog puca poput balona, video sam kako dva metka pogađaju veštičjeg doktora direktno u grudi. Samo se zaneo i ostao na nogama. Nisam ni primetio da pištolj klikće u prazno već neko vreme. Ne znam zašto sam vikao. Kao da je to činilo razliku.

Počeli su da me okružuju. Zaraženi. Vrućina je bila nepodnošljiva. Tada... sav moj trud je pao u vodu. Uzeo sam konzervu, koju sam tako ljubomorno čuvao i zaurloao. HRANA! Nakon što sam se uverio da su videli šta držim u ruci, bacio sam je poput granate ka Doktorima. Mislim da je ovaj gest začudio i njih, jer im je trebalo nekoliko sekundi da shvate šta se desilo. Kada su krenuli da bljuju vatru, već je bilo kasno. Bili su preplavljeni nadutim telesima koja su navirala. A ja? Proleteo sam direktno kroz plamenu stihiju, pravo u ulaz podzemlja. Osetio sam kako mi leđa gore... ali nisam smeo da prestanem da trčim. Ne sada. Ne još. Vrištao sam. Goreo sam, ali mrak će me ugasiti.

Probudio me je plač. Otvorio sam oči sa mukom i video prestravljeno lice žene.

„Da li si našao nešto?“, tiho je pitala.

Ustao sam, držeći se za tak, dok mi se cela prostorija okretala u lobanji. Pogledao sam u izvor plača i video sitno, plavokoso dete. Moj plod. Moje dete. Žena je bila van sebe. Moja žena.

„Ne brini.“, odgovorio sam hrapavo. Iz širokih, zjapećih usta mračne katakombe začulo se cičanje. Pacovi izlaze na površinu – Noćas ćemo jesti.

Strah na njenom licu nije jenjavao. Kada sam joj prišao, počela je da vrišti. Htedoh da pitam zašto, a onda sam ga ugledao iza njenog ramena. Kako se stvorio ovde? Zaraženi. Tada... njen užas je postao moj, ispunjavajući svaki zdravi nerv strahom. U starom ogledalu ugledao sam odraz lica sa pogledom bezube žene u naranđastom skafanderu. Mog lica.

Smrt ipak ne boli mnogo. Ne osećam ništa. Samo da gladnim.

Sunce je obasjavalo grandioznu jahtu, koja se lenjo teturala sa jednog talasa na drugi. Spokojnu tišinu je prekidalo jedino povremeno graktanje galebova koji su sekli čisto, plavo nebo. Dva preplanula čoveka, ležala su na palubi i pričala.

Prvi čovek je prstom brljao po ostatku iz kristalne čaše, trudeći se da izvadi poslednju maslinu iz martinija. Masivnim prstom, namestio je okvir naočara za sunce i okrenuo se ka zvuku koji je dopirao iza njega.

„Ljubavi, stižeš li?“, obnažena devojka je izronila na trenutak iz donje kabine. Njena plava kosa treperila je na suncu.

„Beži dole!“, razdrao se „Doćiću kad sam i rekao.“

Sišla je bez pogovora i bez reči.

Konačno je iskopao maslinu iz čaše, strpao je u usta i okrenuo svoje nezgrapno telo ka drugom čoveku, koji je gledao u laptop dok se mučio da upali debeli tompus.

„Kakvo je stanje danas?“, pitao ga je glasno mljackajući.

„Odlično. Situacija je bolja nego juče. Profit je probio sva očekivanja. Ovo niko nije mogao da zamisli. A zamisli da smo ih ubedili da je počelo sa upalom pluća.“, zacenio se od smeha dok mu se pihijasto telo treslo u grčevima.

„Pogledaj ih sada... Mi im praktično nismo ni potrebni. Pobiće se sami. Dobili smo izveštaj od naših Doktora sa lica mesta da je stanje haotično. Za njih. Za nas odlično. Uskoro ćemo ostati samo mi odabrani.“

„Bože, koliko je život lep.“, zabacio je glavu unazad i otpustio par debelih kolutova dima.

„Jebena upala pluća. Možeš misliti. Sami su sebe uništili zarad straha.“, uzeo je mobilni telefon i izdao par naređenja.

„Održavajte dim oko grada i pazite ako neko izađe. Proceduru znate.“

„Potvrdno.“

„Jesi li čuo kako su mu nadenuli ime?“, upitao je drugog čoveka, dok mu je prednji red zlatnih zuba blistao na svetlu.

„Kontaminopolis... jebeni Kontaminopolis. Pa da ne poveruješ. Nego... idem dole. Imam neka neodložna posla u spavaćoj sobi, ako me razumeš.“

„Naravno.“, kroz smeh odgovori drugi čovek. „Samo još da ovo ubacim i silazim i ja.“

Otkucao je poslednju rečenicu u otvorenom fajlu.

Sledeće nedelje prorediti dim, pustiti priču da je kraj zaraze. Nedelja dva – Objaviti pobedu nad virusom. Nedelja tri – Smisliti ime za nov soj zaraze. Sledeći mesec – povećati stopu mortaliteta na 80 posto.

Zaklopio je laptop i otpljunuo ostatke duvana u more.

Život je zaista lep.

Norbert Đeri Intervju

Norbert Đeri (Norbert Győri) je vojvođanska andergraund legenda, ime poznato od Subotice, preko rodne mu Sente do Novog Sada. Norbert je diplomirani sociolog, muzičar, novinar, ratni veteran i bivši tvrdokorni savetnik u imigracionom centru. Svoje iskustvo, ali i inspiraciju koju nalazi kako u realnoj, tako i u onoj imaginarnoj stravi pretače u muziku. Neraskidivo povezan sa death metalom, svirao je u kultnom **Ashen Epitaph** i u **Jane Dark**, a sada čeka da prođe pandemija pa da ponovo izađe na scenu, ovaj put pod **dreDDup** barjakom, gde svoje death metal veštine oprobava u kultnom i najstarijem industrial bendu sa ovih prostora. *Trenutno radi u novosađanskom uredništvu dnevnog časopisa na mađarskom jeziku, a za njegov kulturni dodatak Kepeš Ifjušag radi više od deset godina, ka spoljni saradnik. Kad u ovom pročitate tekst o thrash bendovima, andergraund dešavanjima, samizdat stripovima i slično, znaćete da ih je potpisao Norbi.*

Predstavljamo vam našeg dobrog prijatelja, čoveka koji živi andergraund, a diše rokenrol, dok je uvek u potrazi za novim i kvalitetnim horor i SF delima, bilo u papirnoj ili celuloidnoj formi: gospodin Nore Gore, Jerry King, neponovljivi Đeri Norbert.

Metal i horor su tematski blisko povezani, a oba vida umetničkog izražavanja cvetaju u andergraundu.

Tako je, mada metal sada ima toliko grana, pa su neke grane više povezane sa tematikama koje me uopšte ne dotiču. Tu mislim prvenstveno na metalcore, disco-metal, popmetal, koji su i previše zauzeti patetikom. Smatram da su horror i slične tematike, kojima operiše i metal muzika, upravo na neki način bekstvo od modernog sveta, gde si na previše bezbednom (stvarnom) mestu. Nema više nesigurnosti, mitologije i mistike, ne plašiš se svakodneвно od veštica, vukodlaka, demona, čudovišta, kletvi, ne vidiš mrtvacu svako veče, ali sve to je sastavni deo sadašnjice. Ipak, zato postoji potreba za tim doživljajima, pa to postižeš sa mračnom literaturom, hororom i muzikom. Živimo u sve dehumanijem svetu, a tvrde svi da nikad nije bio toliko human kao danas. Nema više straha od zlih demona, zovemo ga stres, od veštice je možda nastao Edipov kompleks, od čudovišta koja se krije u močvari nije nastalo ništa jer više nema močvare za čudovište. Pa ih tražimo u filmovima i u metal muzici, da nas malo zaštite od besmislice današnjeg društva i da malo ofarbaju naše sive dane.

Kako bi opisao sopstveni doprinos sceni Srbije, ali i šire.

Hm, dobro pitanje. Voleo bi da kažem nešto više, ali mislim da se moj doprinos prvenstveno vidi u povezivanju ljudi. Nekoliko domaćih, ili bolje rečeno Ex-YU bendova na nekom osnovnom nivou sam 'izvezao' u Mađarsku ili u severne delove Vojvodine, gde su ljudi dosta otuđeni od domaće scene. Nekim bendovima sam pomagao da sviraju u Mađarskoj, a tada to nije bilo lako izvesti. Sigurno da sam između 2004. i 2012. godine bio jako aktivan što se tiče organizovanja svirki. Ne znam koliki uticaj su ostavili Ashen Epitaph ili Jane Dark na sceni. Mi smo to gurali sa sto posto energije, ali nije lako, kad nemaš finansija, a još živiš tačno između kultura Budimpešte i Beograda. Nekako uvek si izostavljen, ne pripadaš nigde, jer svi upravo misle da pripadaš 'tom drugom', pa te i tretiraju kao stranca.

Da li je to što su imena Ashen Epitaph i dreDDup poznata i van granica zemlje i van dvorišta lokalnih klubova, čini da se osećaš odvojeno iz DIY i underground scene?

Mislim da je underground veći underground nego što je bio. Ne puštaju nas na radio stanicama, televizijama, nismo ni u novinama, ne dolazi ni neka velika masa na naše koncerte, ali mislim da je veći razlog, što se uopšte ne uklapamo u današnje trendove. Inače sa Ashenom je još i bio je lako 'prodati' bend, rekli bismo: mi sviramo death/thrash metal, u fazonu bendova sa početka 90-ih, i ljudima bi bio jasno šta radimo. Sa Jane Dark je to bio već problem, neki bi očekivali black, neki doom, neki old school death metal, i svi bi se razočarali jer nismo baš to. Kad pričamo o dreDDupu, nedavno sam imao problem sa organizovanjem. Hteo sam neke koncerte organizovati u Mađarskoj, i nijedan menadžer nije hteo da se bavi nama, rekli su da je teško pronaći ciljnu grupu za tu muziku, previše crossover. Mislim da treba da se desi neki baš veliki životni obrt, pa da se ne osećam kao deo undergrounda, da se osećam kao da pripadam mainstreamu. Npr. kad bih išao sa Cecom da sviram, ne bih bio više underground, ali tad bih postao junak, jebeš ga, jer bi posle stavio otrov u njenu kafu, haha. Da se vratim na pitanje, mainstream je čist biznis koliko sam ja to iskusio. Nije bitan kvalitet, nego kvantitet, mada to ne znači da nešto nije kvalitetno ako je mainstream - ipak, akcenat je svakako na ekonomskoj strani umetnosti. Ja tu nikad nisam pripadao, a i inače sam užasan biznismen, a kada nešto stvaram, to stvaram usled sopstvene želje. Prava veština je kada ti umeš da stvoriš i da prodaš kvalitet. To je pravi uspeh. Mislim da to uspeo da uradi Carpenter, Cronenberg, Hitchkok, Tarantino, ili u muzici Metallica, ili Marilyn Manson. Zaradili iz undergrounda, iz alternative.

Kao novinar radiš za poprilično poznate novine, ali pišeš o veoma 'nepoznatim' stvarima. Da li si ikada morao da se boriš kako bi ti objavili tekst? Da li ti je iko odbio tekst?

To se još nije desilo, znači nikad nisam bio problem – šta pišem i o čemu pišem - ali samo kad je reč o kulturi. Političke tekstove su mi vraćali, jer su bili previše sarkastični ili dvosmisleni. Stav glavnog urednika, čak i uredništva prema tim (underground) stvarima je drugačiji: mogu ja sve objaviti kad pišem o takvim graničnim stvarima, kako recimo o Mount of Artan festivalu, intervju sa bendovima kao što su Katatonia, Voivod, Messiah, reportaža o Bombarder-u, traganje za zaboravljenim bendovima kao recimo VIVIssect, o horror filmovima, o slikarima koji su daleko od realizma i koji se bave maračnim temama (...), sve se to ne računa kao pravi posao. Mogu ja to slobodno uraditi, ali novčano neće biti cenjen moj rad, kao na primer kada bih pisao o tome kako je Brnabićka hodala po ruševinama Kineske četvrti u Novom Sadu.

Pratiš muzičku scenu, festivale, stripska i filmska dešavanja, koje je tvoje mišljenje, ima li smisla baviti se time ovde?

Uvek ima smisla. Ljudi koji kažu da nema smisla baviti se tim graničnim aktivnostima, često gube vreme u kafanama. Eto, to već nema mnogo smisla. Najlakše preuzeti stav – boli me kurac, i cugati, duvati, drogirati se, bežati u rijaliti programe. Biti 'buntovnik' ispred dragstora sa flašom u ruci, na svakoga pljunuti i vikati da nema smisla. Inače, Benjamin Perašović pisao je jedan zanimljiv esej o tome, kako završe mnogi takvi veliki bivši buntovnici... Ovde kod nas je čest problem da ljudi izgore posle nekog vremena, ja to razumem – trudiš se, aktivan si i ulažeš svoje slobodno vreme, ponekad očekuješ nešto, a često osim šamara ništa ne dobiješ. Ljudi se razočaraju i ako imaju prevelika očekivanja. Nigde u svetu nije sjajno u undergroundu, ali je na ovim prostorima - mislim na bivše socijalističke države – još teže. Ali na kraju ima smisla, treba se družiti, baviti sa onim što nam donosi sreću, čak i ako zahteva previše truda. Ako ne radiš – poludiš. Tada završiš ispred dragstora i postaneš ono protiv čega si se i bunio.

Šta ti pogoduje, a šta zameraš sceni?

Mislim da je kod nas sve užasno organizovano. Ljudi ne poznaju druge ljude, koji bi inače trebalo da se znaju. Sve bi trebalo bolje oragnizovati, severni i južni delovi Srbije kao da su dve različite stvarnosti. Drugi problem – politika često zađe u underground ovde kod nas. Ne verujem u to da umetnost obavezno mora da zauzme neki određen stav prema nečemu. Kritika je uvek potrebna, kao i sarkazam, ali ne bi trebalo manipulirati ljudima. Recimo, ne sviđa mi se kad vidim bend koji svira metal muziku i uđe u priču sa Kosovom i ostalim stvarima.

Nisu mi simpatični levičarski hardcore bendovi, koji se ekstremno zalažu za jebenu jednakost i antifašizam.

Treba pričati o takvim stvarima, naravno, ali ne na način forsiranja, što rade bendovi koji uđu u priču. Koji im je kurac: zašto treba sve usrati politikom? Mislim da je to sada svetski trend. Ali meni bi bilo više drago, ako bi svi ti pametnakovići lepo napravili političku partiju ili civilno udruženje, i tamo neka seru, a ne da prljaju umetnost svojim političkim jebenim pogledima, kao ja sad ovaj intervju sa ovim odgovorom hahaha.

Da se malo bavimo i hororom, koji su ti omiljeni autori strave, kako književni tako i filmski. Šta bi preporučio ljudima da pročitaju ili pogledaju?

Nažalost, ne mogu da budem inovativan i iskren u isto vreme. Zaglavio sam kod H.F. Lavkrafta, E. A. Poa, Klajva Barkera... A filmovi, hm, ima ih više. Možda 'Terror Firmer', 'Bascet Case' i 'Toxic Avenger 4'. Imaju jaku društvenu krtitiku, tipa: nemoj se zajejavati sa transeksualcima, sa rođenom braćom i budi oprezan sa četvrtom dimenzijom. To su važne stvari u životu, da ne bismo završili u kovčegu pre vremena. Inače, što se ozbiljnijih stvari tiče (pravda za Tromu), mislim da neki horor klasici zaslužuju veću pažnju kao 'The Bride of Frankenstein', 'Dracula' sa Lugošijem iz 1931. godine, onda 'Carnival of Souls' iz 1962. Dosta ljudi neće ni da pogleda ove filmove, samo zato što su stari. Ali to su remek dela filmske istorije. Lično obožavam i stare italijanske horror filmove, ali osim filma 'Dellamorte Delamore', ne bih preporučio ništa prosečnim smrtnicima.

Muzika za inspiraciju?

Disembowlemnet, kao i mnogo drugih death metal bendova/albuma sa kraja 80-ih i početka devedesetih su odlični za to. Visceral Evisceration, rani Incubator, Impetigo, Tiamat, Entombed, kao i black metal, poput Burzum, Mayhem. Takođe mi je inspirativan i gothic rock iz 80-ih, Bauhaus, Fields of the Nephilm, i hardrock sa kraja 60-ih i početka 70-ih, kao Coven, Black Sabbath. I da pomenem nešto domaće, novosadski VIVIssect nije svakidašnje muzičko iskustvo, prava muzika za pakao...

Na šta pomisliš kad neko pomene 'horor'?

Hellrariser, The Evil Dead, Halloween, The Thing, The Beyond... Što se književnosti tiče, 'The Shinning' od Stivena Kinga i 'The Fevre Dream' od Džordža R.R. Martina. Obožavam knjigu 'Fear' iz 1952. godine od L. Rona Habarda, koja naravno nema veze sa sajentologijom. Knjigu sam pročitao davno, oko 1996. godine, i prošlo je još oko 10 godina kada sam shvatio ulogu ovog pisca u osnivanju sajentologije. Recimo, ja sam takav, možda nikad ne bih pročitao 'Fear' da sam znao ranije ko je Ron Habard. A eto, roman je pravo psycho ludilo...

Da li čitaš horor stripove (preporuka)?

Sa stripmanijom sam morao da pauziram, jer nažalost nemam više toliko slobodnog vremena da je redovnije pratim.

Ali Dilana Doga i dalje čitam, razmišljam da krenem ponovo i sa Dampyrom. Što se mene tiče, vrhunac horor stripa jeste Sandman. Inače, horor stripove sam upoznao preko antologijskog 'Horror' strip magazina, koji je izlazio kod nas.

Čitaš li domaće autore i/ili domaće stripove?

Nažalost jako retko, mada čitam antologije i obično zapamtim priče, a ne pisce. Ako gledamo teritoriju bivše Jugoslavije, znači uslovno domaće, baš sam nedavno čitao knjige Bekima Sejranovića, preporučio bih ga, mada nema veze sa horor žanrom. Zanimljivo, jedna spisateljica iz Transilvanije, Miriam Šanta mi je preporučila njegova dela, dok je ona čitala njegove knjige uz pomoć Google prevodioca. Nedostaju dešavanja gde bih mogao da se upoznam sa tim stvarima, domaćim izdavaštvom, autorima (naravno ovde se ne misli na Lagunina i slična izdanja). Mada sad kad razmislim i pomislim na horor film festival, koji se održavao na Paliću (Dead Lake festival), tamo je bilo malo posetilaca. Ja jednostavno ne znam šta je sa ljudima, zbog čega ne izlaze, ne posećuju dešavanja i koncerte, s tim da sada pričam o vremenu pre Covida, naravno.

Kao autor i stvaralac preporučiti autore (pisca, bend, strip) za koje smatraš da su zapostavljeni?

Verujem da, kada ljudi ne bi imali predrasude prema stripovima, mnogima bi se dopao Dilan Dog. Slično, ljudi ne čitaju uopšte horor literaturu zbog predrasuda, ali mislim da su takva dela poput 'It', 'Weaveworld', 'Frankenstein' daleko složenija nego što se misli i imaju ogromnu književnu vrednost. Inače obožavam serijal od Filipa Hose Farmera, 'Image of the Beast' i njegov nastavak 'Blown'. Mislim da svakako vredi čitati knjige od Filipa K. Dika. Bendovi za koje verujem da svakako zaslužu veću pažnju su New Model Army i Grave Pleasures.

Najveći uticaj na tebe...?

Definitivno prvo gledanje filma Demons od Lamberto Bave. U filmu 'pići' heavy metal iz 80-ih svo vreme: Pretty Maids, Accept, Iron Maiden, Saxon, itd. Zbog tog filma sam se zaljubio u metal muziku, i taj film je usmerio moje interesovanje u određenom pravcu.

Najgore iz branše?

Kad pomislim na rimejk filmove, onda mi dođe da povraćam. Ja mislim da je najveća katastrofa bio 'The Fog', ali sad se prisećam i čuvenog filma 'The Boogymen' koji je, isto, 90 minuta traćenja života. Šta je hteo postići Ves Krejven sa filmom 'The Curse', ne znam, ali bilo bi bolje da ga i nije izdao. Nisam ni pomenuo čuvenog Uve Bola, kao i mnoge druge. Nije lako izabrati, ali mislim da je ipak rimejk 'The Fog' pobedio.

Jednog dana, dok te ja i ostali preživeli budemo pratili na Večna Lovišta, po čemu ćemo te se sećati, koji je tvoj najveći doprinos ovom mraku oko nas, ali onako lično, subjektivno – album, pesma, tekst, legendarni provod ili devojka van ove naše subkulture koja je pala na tvoj neodoljiv naglasak? Što se tiče muzike ili bilo čega drugog čak, nadam se da nisam još ostvario to nešto po čemu bi me se sećali, da tek treba da stvorim. Što se tiče ostalog, van umetnosti, sve je previše eksplicitno. Mogu da izjavim bez ustručavanja da imam drugare i drugarice najbolje i najluđe na svetu, uvek sam oko sebe imamo društvo zanimljivih ljudi. Pa kad te takvi ljudi okruže, onda ti je skoro ceo život jedan veliki cirkus. Ali 'ajd da ne serem i da kažem nešto: od mojih muzičkih dela najviše volim dva albuma od Jane Dark, a ako je išta bilo ludo i pionirsko, to je bilo snimanje spota za pesmu Voices. Eto, sad posle malo više od deset godina, ako bi me neko terao na sve to, rekao bih: ej bre, nema smisla, bolje ako cugamo ispred dragstora, nego da još jednom to sve uradimo. Da idemo u tri pizde materine na neko zaboravljeno groblje usred šume da snimimo spot dok traje sezona lova, da to sve bude iskreno, okultno i underground, i naravno, da na kraju niko ni ne primeti to, hahaha. *(kako sam prisustvovao ovom snimanju, tvrdim dve stvari: da je bilo daleko luđe i mračnije nego što je Norbert opisao, i druga: da bi on ostavio sve što trenutno radi i ponovio bez da trepne, Yog)*

A za kraj, crnjak?

Oh, obožavam viceve, ali jedan sam zapamtio u životu, i manje više uvek taj pričam svakome, glasi ovako: Zbog čega ne izlazi medved iz svoje pećine kad dolazi proleće? Zato što je crk'o!

(intervju vodio Yog)

UPOREDNA ANALIZA

AMERIČKE NOVELE 'LOVECRAFT COUNTRY' META RAFA
KOJA, IAKO U SEBI IMA ELEMENTE I DRAME I HORORA I
BIOGRAFIJE,
IPAK TEŽI DA BUDE JOŠ JEDAN 'VELIKI AMERIČKI ROMAN',
A FILOZOFSKO-KNJIŽEVNA RASPRAVA U OVOM TEKSTU ĆE
UTVRDITI DA LI OVA NOVELA ZASLUŽUJE DA I BUDE TU SVR-
STANA I ISTOIMENE TELEVIZIJSKE SERIJE
SNIMLJENE POD REŽISERSKIM NADZOROM SKORO PA
ANONIMNE MIŠE GRIN, NE TOLIKO ANONIMNOG JJ AB-
RAMSA I SVEŠTENIKA NEORASISTIČKO ANTIBELAČKOG
ŽANROVSKOG TALASA DŽORDANA PILA
UZ PSIHOANALIZU MENTALNOG STANJA FANOVA OVIH DELA

Knjiga je sranje. Serija je još veće sranje. Kome se ovo sviđa
treba da se samoeliminiše.

CIP - Katalogizacija u publikaciji
Daniel Tikvicki, slobodni umetnik i bibliotekar

7:82-8(05)

CRNOSLOVLJE : horror fanzin / urednici [Yog] ; Milan Kovačević ;
Daniel Tikvicki. - Štampano i elektronsko izdanje. - god. 1, broj 1
/1. decembar 2021./.- Novi Sad; Subotica : samizdat, 2021. - 21cm. -
37 str. - ilustr. - 2021-

Tiraž 100. -

Naslovna strana: Andrei Strachov (Strachovart)

